

המזימות

מסע השוד של המפלגות הגדולות, המבקשות להוציא כמה מיליונים מקופת המדינה כדי לקיים את מנגנון השליטה שלהם, מתקדם במהירות הבזק. בהנהגת ישראל קרגמן, הפוליטי רוק הכספי של זקני מפא"י, עובר "חוק מימון הבחירות" את הדיון הטרומי בתועה במהירות על-קולית. (בתועה פשוט לא יושב אף ח"כ היכול להרים קול נגדה).

לעומת זאת זוחלת הצעת-חוק אחרת במהירות של צב חולה-רגלים. זוהי הצעת-החוק של סיעתנו, שהועברה לתועה. עברו חודשים — אבל הועדה אף לא התחילה לדון בה. הצעתנו קובעת כי המדינה תעמיד את הטליוויה לרשות כל הרשימות בבחירות — לפי מפתח יחסי צודק. כלומר: לא יהיה צורך להוציא את המיליונים, לא יהיה צורך לשדוד את כספי האוצר בשנה של "תקציב מלחמה". כל רשימה תוכל להציג את עצמה ואת תוכניתה באמצעות המסך. אבל בכך אין מעיי מעוניינת — כנראה מתוך הנחה כי ראשיה לא ייראו כליכך טוב בטליוויה.

השבוע פנינו אל יו"ר הכנסת בתלונה רשמית על עיכוב הטיפול בהצעתנו, בשעה שהצעת קרגמן למימון הבחירות זכתה לטיפול נמרץ. היו"ר ענה לי במכתב בן משפט אחד: "אין בידי כל סמכות להתערב בעבודת הוועדות, פרט לקבלת דוחות על מצב העניינים שהועברו אליהם על-ידי הכנסת".

בשעה שנעשה הכל כדי לסגור את הטליוויה הישראלית לחלוטין בפני כל כוח שאינו שייך למימסד (אגב, השבוע ריאיינו אותנו צהרות הטליוויה הבריטית והפינית, ובכך עלה מיספר הרפעותינו בטליוויה הזרה ל-23, לעומת אפס בטליוויה הישראלית) — נעשה צעד נוסף כדי לטחום את פיגו בכנסת עצמה.

העובדה שזה נעשה בשנה של בחירות, תוך זילזול מוחלט בתגובת הציבור, מוכיחה לאן מעודות פני המימסד עם הקמת מערך-הענק של מעיי-

אזניה

מפ"ם. עד כה הובטח לכל סיעה קטנה מינימום של 10 דקות בכל יו"ר שהוקצבו לו ארבע שעות, ו-15 דקות בחיכה הנמ"ש למעלה מארבע שעות. עתה, לפתע פיתאום, החליטה ועדת-הכנסת, בניצוחם של אזניה-מפא"י ובאדר-גח"ל, לחסל את חמש הדקות הנוספות העומדות לרשותנו בחיכה-ענק. היא החליטה לצמצם את זמן-המכסימום שלנו ל-10 דקות, גם אם החיכוך נמשך, למשל, 14 שעות.

כך זה נראה במבט ראשון. אבל בכנסת למדתי לקרוא כל דבר פעמיים. וכך, במבט השני, נתגלתה מנימה חבויה: לפי היסוד המוצע של הסעיף בתקנון, בכל ל אין מ ר ב ט ח עוד מינימום של 10 דקות בחיכה האורך פחות מארבע שעות — כלומר כימעט בכל החיכוחים הסיעתיים בכנסת.

לרגע קט השליתי את עצמי כי אין זו אלא טעות. די ברתי עם ברוך אזניה — ונטסבר שאין טעויות בצמרת מעיי, כשהכחנה היא אלינו. אזניה הודיע בפירוש שאין כל רצון להבטיח לנו בחקנון מינימום כלשהו, אלא רק להמשיך ב"נוהג" — שניתן לבטלו בכל רגע.

מזימה זו אינה מיקרית. כל הסימנים מעידים על כך כי מעיי מתכננת מיתקפה עלינו — מיתקפה שאינה נופלת ממיכצע חוק-לשון-הרע, וממיתקפת-הנפל של אחוה-החסימה. השבוע יום ברוך אזניה קנוניה חדשה. מטרתה לשלול את אחת מדרכי-הביטוי העיקריות של סיעתנו בכנסת: מתן הודעה להגמלת הימוצעת מהצבעה. אזניה יום שינוי בתקנון שיחסל לחלוטין זכות זו, ובכך הוא מקוה לגזור עלינו אלם ברבים מן הדיונים המדיניים. הוא ייתכח שהוא טועה!

האידיום של דין

נדמה לי כי פעמיים השבוע הצלחנו לה- שיג 0:1 לטובתנו נגד משה דין במלחמת השאלות הנוספות לשאלות. בתשובה לשאלתה שלנו על ביקורו אצל ריצ'ארד נייכסון השיב דין כי "לא נדונו בשיחה שום נושאים קונקרטיים".

אורי אבנרי: אם כן, כבוד השר, אין יכולת למסור לעיתונאים, בצאתך מאותה פגישה, כי התרשמת שאין שינוי במדיניות ארצות-הברית נגד ישראל? על סמך מה?

משה דין: כאשר יצאתי מהפגישה הזאת שאלו אותי עיתונאים האם נוכחתי בפגישה שהולך להיות שינוי לרעה במדיניות של הממשלה החדשה בארצות-הברית. אמרתי שלא נוכחתי בכל דבר כזה.

● עוד יותר דחוקה היתה תשובת דין לשאלה נוספת אחרת שלי. הפעם נגעה הי- שאילתה לדברי דין בטליוויה האמריקאית, על נכונותו לוותר על "הרבה, הרבה שטחים" תמורת שלום.

משה דין: הני מנפה את השואל לדברי בכנסת ביום 24 בדצמבר 1968.

היו"ר רבורה צבי: שאלה נוספת לחבר-הכנסת אורי אבנרי.

אורי אבנרי: כבוד השר, נדמן לי לראות יומן קולנוע, ובו ראיון שנחת בי- נמל-התעופה לוד בשו"ב מארצות-הברית. שם נשאלת אם אמרת שאתה מוכן "להחזיר הרבה, הרבה תמורת שלום", וענית: "מי האידיוט ששען כזו" אין זה מתיישב עם הדברים שאמרת מעל דוכן הכנסת (באותו נאום אישר דין שאומנם אמר את הדברים). **משה דין:** בשבוי מארצות-הברית

נגד הקומדיה:

התפקיד החשוב ביותר של כל פרלמנט בעולם הוא הטיפול בתקי ציב. בישראל זוהי קומדיה. שרי-האוצר מגיש את הצעתי התקציב. הכנסת מעבירה אותה לוועדת-הכספים עוד לפני התחלת הוויכוח עליה. ועדת-הכספים מורי כבת על טהרת הקואליציה, אף ללא נציג אחד של האופוזיציה. היא מאשרת את הכל מבלי לשי- נות אף אגורה אחת מן המיליאר-

דים המונגשים לה לאישור. ההצבעה — המעבירה את התקי ציב לוועדה זו — היא אוטומא- טית. מעולם לא הצביע מישהו נגד, עד שהופענו בכנסת. מאז אנחנו מרימים את ידנו בכל שנה במחאה אילמת נגד קומדיה זו — 1 מול 119. השבוע הצטרפה אלינו רק"ח. כל שאר הסיעות נתנו את ידם לברידה הפרלמנטרית.

הצבענו נגד חוק הבחירות לרשויות המקומיות, שנתקבל השבוע ברוב גדול. התנגדנו בחריפות לסעיף החוק המטיל על רשימה חדשה להפקיד פיקדון כספי עם הגשת הרשימה — פיקדון שיופקע אם לא תקבל מנדט בבחירות. סעיף זה אינו חל על תנועתנו — כי משוחררת ממנו כל רשימה הקשורה בי- סיעה המיוצגת בכנסת. לא לחמנו נגדו מבחינה אינטרסנטית, אלא מבחינה עק- רונית: **אורי אבנרי:** ... מה ההבדל בין דמוקרטיה לבין בוסקרטיות? הדמוקרטיה מונוינת לעודד את מיטב האנשים להשתתף בחיי הציבור. הבוסקרטיות מונוינת לשמור על המונופול לקבוצה של בוסים ארציים או מקומיים.

בוסקרטיות

יש לעודד אורחים לקום ולשנות את פני הדברים בכל מוסדות-הציבור. אני עצמי מייצג מנמה זו בכנסת. לאור עיקרון זה החליטה תנוי עתי לעשות הכנות להשתתפותה בבחירות הבאות גם כהסתדרות וגם ככל רשות מקומית שבה תיר מצא קבוצת אורחים הנראית לנו. אבל הייתי רוצה שלא רק תנועה המיר צגת בכנסת תנהג כך, אלא גם כל קבוצת אורחים, מקומית או ארצית, שיש לה מה לומר, הרוצה לחקן את פני הדברים. על הכנסת להעניק לה את כל העידוד לעשות כן, ולבחור להימנע מלהסריע לה.

כל מוסדות-הציבור בארץ — בממשלה ובכנסת, עבור בהסתדרות וכלה במוסדות הרשויות המקומיות — כולם כאחד זקוקים באופן חיוני לריענון המתכונת, לעליית כוחות חדשים, להורמת דם הדרש לעורקהם. כל חוק המעודד זאת — הרי הוא חוק טוב. כל חוק, כמו החוק הזה, הבא לעשות את החיפף, הבא להרפות ירי אנשים מזהשת- תף בחיי-ציבור — הרי הוא רע. אני לוחם כאן את מלחמתם של אורחים פשוטים, הרוצים לפלוש לזירה הציבורית במישור הרשות המקומית, הרוצים לתקן את הרשות המקומית, הרוצים להקים את חיי-הציבור בעירם ובכפרם. מדוע להרפות יריהם של אורחים כאלה?

ההכבדה הזאת אינה מבוטלת כלל וכלל, למרות שהסכומים קטנים לכאורה. אני יכול לדבר מהנסיון. בעיר ערד התארגנה קבוצת אורחים לתיקון פני המקום, והגישה רשימת מועמדים. (היא השתייכה לתנועה, אבל קבוצה דומה יכלה לקום ולומר: אנחנו רוצים ללחום את מלח- מת ערד בלי כום קשר לתנועה ארצית). אותה קבוצה השיגה, במאמץ ראשון, יריהם של אורחים כאלה?

דרכו ל-15 שנה

מינינאום של שלושה משפטים נשאנו השבוע כדי למקן את הסתייגותנו לחוק הדרכונים. אררי שהממשלה הציעה כי להבא, "רשאי" השר להוציא דרכונים ל- חמש שנים, הצענו ששופקו של כל דר- כון יהיה לחמש שנים מהיום שניתן, וכי השר רשאי להאריך פעמיים, עד ל- 15 שנה.

הנימוק: יש להקל על נסיעות ישר- אלם בעולם, כזכות אזרחית. הישראלים המסיירים בעולם הם — כדברי שר- החוץ יום לפני כן — התועמלנים הטרי- בים ביותר לישראל.

ספר הטלפונים האומלל

גם לשר-הדואר ישראל ישעיהו ניתנה הזדמנות. שאלוהו בקשר ליריעה שפורס- מה בהארץ, כי פירסום ספר-הטלפונים ל- שנת 1969 יחאחר בחצי שנה, וכי לא ייכללו בו מיספרים חדשים רבים. **ישראל ישעיהו:** השואל הנכבד מעי- מיד אותי בנסיון לאשר או להכחיש נכונותי- תה של ידעה שנתפרסמה בעיתון מסויים, בעוד שהוא השואל הנכבד, כתינתנאי מנוי- סה, יודע היטב שלא פעם קורה שידעה שאינה מוסמכת ובדוקה יושבת כשהיא בלולה מדברים שמקצתם אמת ומקצתם חצי-אמת ומקצתם פרי דמיונו היוצר של מחבר הידעה. ... מומחים שהתייעצנו איתם המליצו שי- ספר-הטלפונים החדש יודפס על נייר יבוא, הרתיעויות עם מומחים, הבדיקות, הניסוי- יים והטיפול בייבוא הנייר גדול שצט זמן, ועכשיו נמצא הספר בתהליך הדפסה. בתשובה לשאלה נוספת, הבטיח השר ישעיהו לשקול הצעה לפרסם כל כמה חוד- שים תיספת נפרדת, שתכיל את כל המיספ- רים החדשים שנוספו כנתחיים.